

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 22. octobar 2020..godine
Br.ref.:RK 1629/20

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI88/20

Podnosilac

Fudbalski klub "Liria"

Ocena ustavnosti odluke Izvršnog komiteta Fudbalskog saveza Kosova
272/2 od 2. juna 2020. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gerxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija, i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo fudbalski klub "Liria" (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Robert Gjeraj.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava odluku Izvršnog komiteta Fudbalskog saveza Kosova 272/2 od 2. juna 2020. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene odluke Izvršnog komiteta Fudbalskog saveza Kosova, kojom se navodi da su podnosiocu zahteva povređena prava i osnovne slobode zagarantovane članom 7. [Vrednosti] i članom 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavu 4, člana 21. [Opšta načela] i stavu 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 9. juna 2020. godine, podnosilac je preko pošte podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 12. juna 2020. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Bekima Sejdiua za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednica je imenovala Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Safet Hoxha.
7. Dana 16. juna 2020. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva. Istog dana, Sud je obavestio Fudbalski savez Kosova o registraciji zahteva i dostavio im je kopiju zahteva.
8. Dana 30. septembra 2020. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

9. Dana 27. maja 2020. godine, Izvršni komitete Fudbalskog saveza Kosova (u daljem tekstu: Izvršni komitet FSK-a), je odlučio da dozvoli aktivnosti za nastavljjanje trenažnog procesa i održavanja fudbalskih takmičenja Super lige. Izvršni komitet FSK-a je takođe zabranio održavanje utakmica Prve lige i drugih fudbalskih liga, dozvoljavajući tako samo održavanje utakmica Super lige.
10. Dana 29. maja 2020. godine, podnosilac zahteva je uložio žalbu Izvršnom komitetu FSK-a na gore navedenu odluku, uz obrazloženje da je poslednje

navedeni diskriminisao Prvu ligu u odnosu na Super ligu i time povredio statut FSK-a i pravilnik o takmičenjima. Podnosilac zahteva je tražio da se odluka od 27. maja 2020. godine Izvršnog komiteta FSK-a poništi i usvoji njihova žalba, kako bi prvenstvo Prve lige moglo ponovo da počne.

11. Dana 2. juna 2020. godine, Izvršni komitet FSK-a je, odlukom 272/2, odbio žalbu podnosioca zahteva i potvrdio preliminarnu odluku od 27. maja 2020. godine.
12. U obrazloženju svoje odluke, Izvršni komitet FSK-a je obrazložio:

“[...] Ministarstvo Zdravlja, dana 18.05.2020 godine, na osnovu preporuka NIJZK-a, doneo je odluku br. 495/2/V/2020 sa brojem protokola 05-2698/2, kojom je odlučila da se dozvoljavaju aktivnosti za nastavak procesa obuke ekipe Super lige Fudbalskog Saveza Kosova, i obavezao je Fudbalski Savez Kosova, da se pridržavaju Privremenih Uputstva o primeni mera za sprečavanje i suzbijanje COVID-19 u javnim i privatnim institucijama. Odlukom br. 495/2/V/2020 broj protokola 05-2698/2 od 18.05.2020 godine Ministarstvo Zdravlja je ukinula odluku br. 495/V/2020 broj protokola 05-2698 od 17.05.2020 godine. Počevši od ovog činjeničkog stanja, Izvršni Odbor je došao do zaključka da odluka napadnuta od strane žalioaca je zakonita odluka, i ista nije uključena u nijedno kršenje pravnih odredbi. Nadležnost Izvršnog Odbora, da bi odlučio u vezi pitanja o takmičenjima i kalendara takmičenja u Republici Kosova, je isključiva nadležnost ovog tela u Fudbalskom Savezu Kosova, kako je predviđeno prema članu 34 tačka b) Statusa FSK-a, koja predviđa da „Izvršni Odbor odobrava sistem takmičenja i kalendar takmičenja za Kosovo, koja treba da bude u skladu sa kalendarom FIF-e i UEFA“.

13. Na kraju obrazloženja, Izvršni komitet FSK-a je savetovao podnosioca zahteva na sledeći način:

“Protiv ove odluke, nezadovoljna strana, u roku od 15 dana, može podneti žalbu pred Komisijom za sportsku arbitražu (KSA) pred Olimpijskim savezom na Kosovu”.

Navodi podnosioca

14. Podnosilac zahteva navodi da je odluka Izvršnog komiteta FSK-a 272/2 od 2. juna 2020. godine doneta uz povredu prava i osnovnih sloboda koja su propisana u članu 7. [Vrednosti] i članu 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava.
15. S tim u vezi, podnosilac zahteva navodi da je Izvršni komitet FSK-a odlukom od 27. maja 2020. godine povredio član 7. [Vrednosti] i član 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava, *“diskriminirajući nas kao fudbaleri Prve Lige od onih iz Super lige. Odluka FSK-a ne smatra nas jednakim, nastavljajući samo utakmice Super lige, dok utakmice Prve Lige zaustavlja bez razloga kršeći naša prava. Takođe, Fudbalski Savez Kosova je kršio i član 32 Ustava Republike Kosova. Član 32 navodi; Svako lice ima pravo da koristi pravna sredstva na sudske i administrativne odluke, koje uskraćuju njena/njegova prava ili interese, na zakonom propisan način. Ovde odluka FSK-a od datuma*

27.05.2020 godine ne priznaje pravo na pravno sredstvo, znači žalbe. Odluka FSK-a ne ostavlja mesto za žalbu kršeći jedno od ljudskog prava, znači član 32 Ustava Republike Kosova”.

Prihvatljivost zahteva

16. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom, navedene Zakonom i dalje određene Poslovnikom.

17. Sud se poziva na stavove 1 i 7, člana 113 Ustava, koji propisuju:

“(1) Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

(7) Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

18. Sud se takođe poziva na stav 4, člana 21. [Opšta načela] Ustava, koji propisuje:

“4. Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva”.

19. Sud prvo ističe da podnosilac zahteva (kao pravno lice) ima pravo da podnese ustavnu žalbu, pozivajući se na navodne povrede njegovih prava i osnovnih sloboda, koja važe za pojedince i pravna lica (vidi: slučaj Ustavnog suda br. KI41/09, podnosilac zahteva: *Univerzitet AABRIINVEST L.L.C.*, rešenje o neprihvatljivosti od 3. februara 2010. godine, stav 14).

20. Sud se takođe poziva na uslove prihvatljivosti, kao što su propisani Zakonom. S tim u vezi, Sud se prvo poziva na član 47. [Individualni zahtevi], koji propisuje:

Član 47

[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

21. Sud se takođe poziva na pravilo 39 (1) (b) Poslovnika, koje propisuje:

“(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

[...]

(b) ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke”.

22. Sud podseća da pravilo iscrpljivanja pravnih sredstava u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47. Zakona i pravilom 39 (1) (b) Poslovnika, obavezuje fizička i pravna lica koja žele da predstave svoj slučaj pred Ustavnim sudom da pre svega iskoriste delotvorna pravna sredstva koja su na raspolaganju protiv osporene presude ili odluke.
23. Na taj način, upravnim organima i redovnim sudovima se pruža prilika da spreče ili isprave eventualne ustavne povrede u redovnim upravnim i sudskim postupcima pre nego što slučaj stigne u Ustavni sud. Ovo pravilo se zasniva na pretpostavci da pravni poredak Kosova obezbedi delotvorna pravna sredstva za sprečavanje, odnosno ispravljanje povreda ustavnih prava. Ovo je važan aspekt subsidijarnog karaktera mehanizma ustavne pravde (vidi, između ostalog, slučajeve Suda: KI67/19, podnosilac zahteva: *Hajrije Rina Zhitija Ajeti*, rešenje o neprihvatljivosti od 30. septembra 2019. godine, stav 34; KI09/19, podnosilac zahteva: *Leutrim Hajdari*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. marta 2020. godine, stav 36; KI30/17, podnosilac zahteva: *Muharrem Nuredini*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. avgusta 2017. godine, stav 35; i KI94/14, podnosilac zahteva: *Sadat Ademi*, rešenje o neprihvatljivosti od 17. decembra 2014. godine, stav 24).
24. S tim u vezi, Sud ističe dosledan stav da mehanizam zaštite za zaštitu ustavnih prava od strane Ustavnog suda ima subsidijaran karakter u odnosu na redovni pravosudni sistem (vidi: slučaj Ustavnog suda br. KI15/16, podnosilac zahteva: *Ramdan Muja*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. marta 2016. godine, stav 42).
25. S obzirom na gore navedeno, Sud ističe da u skladu sa članom 113.7 Ustava, podnosilac zahteva treba da bude u mogućnosti da iskoristi pravna sredstva koja su na raspolaganju i dovoljna da isprave navodne ustavne povrede. Postojanje navedenih pravnih sredstava mora biti sasvim sigurno ne samo u teoriji već i u praksi, a ako to nije slučaj, tim će sredstvima nedostajati potrebna dostupnost i efikasnost. Ovo je takođe u skladu sa sudskom praksom ESLJP-a u pogledu obaveze podnosioca zahteva da iscrpe pravna sredstva (vidi, *inter alia*, *Vernillo protiv Francuske*, stav 27, presude ESLJP-a od 20. februara 1991. godine i *Dalia protiv Francuske*, stav 38, presude ESLJP-a od 19. februara 1998. godine).
26. Shodno tome, Sud treba da razmotri da li su pravna sredstva iscrpljena i, ako nisu, da li je podnosilac zahteva imao na raspolaganju delotvorno pravno sredstvo u teoriji i u praksi. Dakle, Sud treba da osigura da je pravno sredstvo bilo dostupno i da je pružilo opravdanu mogućnost da ispravi eventualne ustavne povrede koje su naveli podnosioci zahteva pred Ustavnim sudom (vidi: takođe, gore navedeni slučaj Suda br. KI41/20, podnosilac zahteva: *Shaqir Krasniqi*, stav 23; i vidi: *inter alia*, *Civet protiv Francuske*, stavovi 42-44 presude ESLJP-a od 28. septembra 1999. godine).
27. Međutim, u slučajevima kada je pravno sredstvo propisano zakonom, na podnosiocima zahteva je da dokažu da je pravno sredstvo propisano zakonom

iscrpljeno ili zbog nekog razloga nije bilo dostupno i delotvorno u konkretnim okolnostima slučaja ili da su postojale posebne okolnosti zbog kojih se podnosilac zahteva oslobađa od zahteva za iscrpljenje pravnih sredstava.

28. U ovom slučaju, Sud primećuje da protiv osporene odluke Izvršnog komiteta FSK-a 272/od 2. juna 2020. godine postoji mogućnost podnošenja žalbe, kao delotvorno pravno sredstvo. Stoga, Sud ističe da osporena odluka u pravnoj pouci objašnjava da *“Protiv ove odluke, nezadovoljna strana, u roku od 15 dana, može podneti žalbu pred Komisijom za sportsku arbitražu (KSA) pred Olimpijskim savezom u Kosovu”*.
29. Sud primećuje navod podnosioca zahteva da *“odluka FSK-a ne ostavlja mesto za žalbu, kršeći jedno od ljudskog prava, znači član 32 Ustava”*.
30. Međutim, Sud ističe da podnosilac zahteva nije argumentovao da pravno sredstvo na koji se pozvao u osporenoj odluci – odnosno, žalba pred Komisijom za sportsku arbitražu Olimpijskog komiteta Kosova – nije bilo dostupno i delotvorno u njegovom slučaju.
31. Shodno tome, Sud zaključuje da zahtev podnosioca treba da se proglasi neprihvatljivim, zato što podnosilac zahteva nije iscrpeo pravna sredstva u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 20. i 47. Zakona i pravilom 39 (1) (b) Poslovnika.

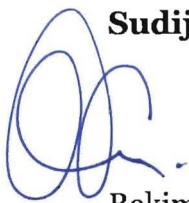
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. 7 Ustava, članovima 20. i 47. Zakona i pravilom 39 (1) (b) Poslovnika, 30. septembra 2020. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

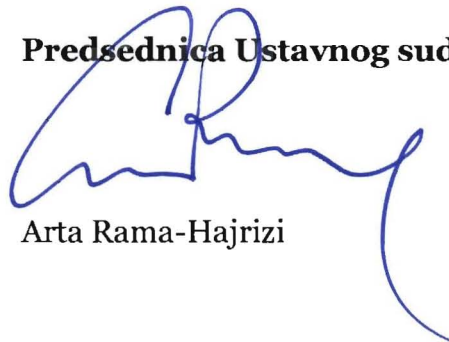
Sudija izvestilac

Bekim Sejdiu

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi